

Valtiovarainvaliokunta, Verojaosto

14.11.2023

Asia: HE 36 Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen muuttamisesta

Kiitämme kirjallisesta lausuntopyynnöstä. Pidämme valitettavana, että jakeluvelvoitetta on alennettu, mikä hidastaa irtautumista fossiilisista polttoaineista, heikentää huoltovarmuutta sekä heikentää investointiedellytyksiä kotimaiseen tuotantoon, etenkin biokaasun osalta.

Bioenergia ry ei pidä fossiilisten polttoaineiden keventämistä hyvänä ratkaisuna tilanteessa, jossa Suomi ei ole saavuttamassa juuri sovittuja EU-velvoitteitaan eikä myöskään oman ilmastolakinsa tavoitteita. Jakeluvelvoitteen noususta johtuvia kustannuksia pitäisi kompensoida muilla tavoilla niin yrityksille kuin kotitalouksille.

Pidämme myös esitetyn veronalennuksen kohdistamista virheenä, koska se parantaa fossiilisen polttoaineen kilpailukykyä uusiutuvaan polttoaineeseen nähden. Tämä on jakeluvelvoitteen laskun lisäksi epäjohdonmukainen signaali energiasiirtymässä.

Kiinnitämme huomiota, myös siihen, että jakeluvelvoitetta korotetaan vasta 2025 alkaen, kun kompensointi aloitetaan jo 2024. Valtion talouden alijäämä huomioiden tämä tulisi harkita uudelleen.

Valmisteveroalennus heikentää erityisesti korkeaseoksisten biopolttoaineiden (uusiutuva diesel) ja biokaasun kilpailukykyä verrattuna fossiilisiin polttoaineisiin, mitä pidämme erittäin valitettavana.

Myös hallitusohjelmaan on kirjattu, että uusiutuvan jakeen verotusta pyritään keventämään: "Vuosien 2025–2027 aikana jakeluvelvoitteen noston vaikutus polttoaineiden hintaan kompensoidaan esimerkiksi..... laskemalla polttoaineiden verotusta, mahdollisuuksien mukaan painottaen uusiutuvan jakeen veron keventämistä."

Alkuperäisessä lakiluonnoksessa veronalennukset kohdistettiin energiasisältöveroon, mutta muutettiin vastoin lausuntokierroksen yleistä mielipidettä. Tässä yhteydessä on hyvä myös muistaa, että alkuperäisestä jakeluvelvoitteesta (418/2019) päätettiin vain muutama vuosi sitten eduskunnassa suurella enemmistöllä 156 – 12. Tämän jälkeen Suomen päästövähennysvelvoitteet ovat EU:n tasolla tiukentuneet ja niitä on myös

tavoitteellisesti kansallisesti tiukennettu. Yhdessä nyt esitetyt muutokset heikentävät biopolttoaineiden tuottajille kuvaa Suomesta hyvänä ja luotettavana investointikohteena, jossa tehdään johdonmukaista ilmastopoliittikkaa ja poliittinen riski on alhainen.

Alentamalla päästösitoumusten täyttämiseksi rangaistusta lisätään halukkuutta jättää lakia noudattamatta. Myös tämän muutoksen myötä päästöt kasvavat. Mahdollisilla maksutuotoilla on tarkoitus rahoittaa taakanjakosektorin joustoja tai maankäyttösektorin toimenpiteitä, jotka ovat toistaiseksi epäselviä niin toteutettavuudeltaan kuin vaikutuksiltaan. Maankäyttösektorilla päästöjen ja nielujen laskennan epävarmuus on lisäksi suuri, vaikutukset syntyvät tyypillisesti pitkällä aikavälillä, niiden pysyvyys vaihtelee ja pysyvyyteen liittyy riskejä.

Suomi on käyttämässä RRF-avustuksia yhteensä enintään 2,6 miljardia euroa. Päästöjen vähentämisen polulta poikkeaminen johtaa EU-lainsäädännön mukaan seuraamuksiin ml. rangaistusmaksut. Taloudelliset seuraamukset valtiolle voivat olla huomattavat.

Lisätiedot: toimialapäällikkö Tage Fredriksson, puh. 040-5112246

